

Eldre dommere tror mer på voldtektsmyter

Nesten 13 prosent av norske dommere er enige i at en kvinne som hisser opp en mann seksuelt selv må ta konsekvensene. Det viser en undersøkelse blant norske lekdommere og fagdommere, som er publisert i Tidsskrift for Norsk Psykologforening og gjengitt av Bergens Tidende. Dommerne har blitt bedt om å ta stilling til 14 påstander om kvinners troverdighet og ansvar ved voldtekt. Påstandene skal gjenspeile det forskerne kaller «voldtektsmyter». Det ble blant annet avdekket at dommere over 60 år ga langt oftere uttrykk for stereotypiske oppfatninger om voldtekt enn yngre kolleger. (NTB)

Tilbake som politiker

Tidligere Venstre-nestleder Helge Solum Larsen (bildet) er tilbake i politikken etter nesten to års fravær. Han stiller som uavhengig representant i flere verv i Rogaland. Larsen har vært sykmeldt siden februar 2012, da han ble anmeldt for å ha voldtatt en 17 år gammel jente på et partiarrangement. I oktober samme år ble saken henlagt av Statsadvokaten i Rogaland på grunn av bevisets stilling. Ifølge Stavanger Aftenblad gjenopptar Larsen nå sine verv som bystyremedlem, leder i kommunaltstyret for byutvikling, i fylkestinget, samferdselsutvalget og fylkesutvalget. (NTB)

Tiltalt for uaktsomt drap

En mann på 19 år er tiltalt for uaktsomt drap etter at han 9. mai i fjor kjørte på en 54 år gammel syklist i Øvre Eiker i Buskerud. Politiet mener bilføreren ikke har vært tilstrekkelig hensynsfull, aktpågivende og varsom, skriver Drammens Tidende. Påkjørselen skjedde på Ringeriksveien klokken 03.15 om natten. Den påkjørte mannen døde på stedet. Tiltalen mot sjåføren har en strafferamme på inntil ti års fengsel og tar også høyde for at etterlatte kan ha krav på oppreisning eller erstatning. (NTB)

Forsker: – Sexkjøploven virker

● Færre kjøper sex ● Mindre trafficking i land med forbud ● Merker holdningsendring

PROSTITUSJON: Høyre, Frp og Venstre vil vrake sexkjøploven. Forsker Andreas Kotsadam ved Universitetet i Oslo slår fast at færre kjøper sex etter forbudet.

■ HÅVARD THERKELSEN
■ TORE LETVIK

– Andelen som kjøper sex i Norge har gått ned etter at sexkjøploven ble innført, sier postdoktor Andreas Kotsadam ved Universitetet i Oslo. Debatten om sexkjøpsloven står igjen høyt på dagsorden etter at Høyre, Frp og Venstre vil vrake loven. Nå understreker forskeren at loven har virket.

Kotsadam har undersøkt hvor mange som kjøpte sex i Norge før og etter sexkjøploven trådte i kraft 1. januar 2009. Han ser en markant nedgang:

■ I 2008 (før sexkjøploven) svarte 10 prosent av nordmennene at en bekjent hadde kjøpt sex i løpet av de siste seks månedene.
■ I 2010 (etter sexkjøploven) svarer 6 prosent at de har bekjente som har kjøpt sex i løpet av de siste månedene.

«SEKJØPLOVEN FUNGERER»

Forskerne har sammenlignet resultatet opp mot en kontrollgruppe i Sverige, hvor sexkjøp har vært ulovlig siden 1999. Her ligger andelen som svarer at de har en bekjent som har kjøpt sex i løpet av de siste seks månedene stabilt på 4 prosent alle årene.

– I Sverige, hvor det er forbud, ser

vi at tallene ligger stabile, mens i Norge, hvor man har innført en ny lov ser vi at andelen har sunket markant, sier Kotsadam og legger til:

– Hvis man ser på perspektivet om hvor mange som kjøper sex i Norge fungerer sexloven.

BESKRIVER UBEHAGET

Regjeringspartiene Høyre og Frp har sammen med Venstre flertall i Stortinget for å fjerne sexkjøpsloven. Stortingets representant Jan Arild Ellingsen, som sitter i justiskomiteen for Frp, er sikker på at loven vil bli opphevet slik at det igjen blir lovlig å kjøpe sex i Norge.

– Det kommer til å skje, det er bare et tidsspørsmål, har han uttalt til Aftenposten.

Men KrF fikk i samarbeidsavtalen gjennomslag for at en evaluering skal ligge til grunn for eventuelle lovendringer kan gjøres. Vista Analyse kommer i juni med rapporten. KrF har

gjort det klart at de vil kjempe for å beholde forbudet.

Nå har debatten blusset opp etter at Aftenposten publiserte den danske eks-prostituerte Tanja Rahms blogg, hvor hun beskriver ubehaget hun opplevde da hun solgte sex.

«Trodde du virkelig at jeg mentalt eller fysisk kunne bli tent i samleier med menn jeg ikke valgte selv? Å nei, du. Underlivet mitt brant.» skriver Rahm i innlegget.

MERKER ENDRING

Forsker Kotsadam peker på flere virk-

«I Norge fungerer sexkjøploven.»

Andreas Kotsadam, postdoktor ved Universitetet i Oslo

ninger av loven: det har skjedd en holdningsendring hos unge mennesker i hele landet – flere synes nå det er umoralsk å kjøpe sex.

Ifølge forskeren svarte i 2010 1,6 prosent i Norge at de hadde kjøpt sex de siste seks månedene. I Danmark, hvor det ikke er forbud, var tallet 2,6 prosent. Mens i Sverige, hvor forbudet har eksistert siden 1999, svarte 0,6 prosent at de hadde kjøpt sex det siste halvåret.

VIRKER MOT TRAFFICKING

Kotsadam påpeker at sexkjøploven har en tydelig virkning mot trafficking.

Han har undersøkt 39 europeiske lands lover om sexkjøp. 13 land har forbud mot kjøp og salg av sex. Bare ett av disse 13 landene har mye eller veldig mye trafficking.

27 land har ikke forbud. 15 av disse 27 landene har mye eller veldig mye trafficking, forteller forskeren.

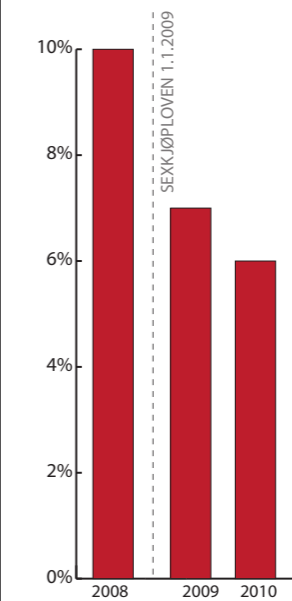
– Det er veldig tydelig at land som har lover mot prostitusjon har mye

FORBUD: Siden det ble forbudt å kjøpe sex i Norge i 2009 har antallet som kjøper sex gått ned, forteller forsker.

FOTO: LUCA KLEVE-RUUD

«Land som har lover mot prostitusjon har mindre trafficking.»

Andreas Kotsadam, postdoktor ved Universitetet i Oslo

Andel av befolkningen som har kjøpt sex de siste seks månedene.

Kilde: Universitetet i Oslo

ANKER: Forsvarer Johnny Veum sier at hans klient er veldig overrasket over dommen. FOTO: NTB SCANPIX

Voldtektsdømt basketballtrener anker dommen

VOLDTEKT: En 35 år gammel basketballtrener ble i går dømt til 15 års fengsel for en rekke voldtekter. Mannen har anket dommen.

■ HANS BOTNEN EIDE

– Min klient er forferdet over dommen, og mener han er uskyldig dømt. Han har allerede erklært fullstendig anke over dommen, sier 35-åringens forsvarer Johnny Veum.

STRENGERE STRAFF

Mannen ble i Oslo tingrett dømt til 15 års fengsel og to millioner kroner i oppreisning til offrene. Han ble dømt for 16 av 19 punkter i tiltalen, deriblant 12 voldtekter. Likevel ble straffen strengere enn aktoratets påstand, som var 13 års fengsel.

– Han er veldig overrasket over at straffen ble strengere. Han mener de faktiske forholdene i tiltalen er uriktige, sier Veum.

Ifølge tiltalen skal overgrepene ha skjedd i perioden 2004 til 2012. Tiltalen omfatter voldtekt av 13 kvinner, samt ett forsøk på voldtekt. Flere av de 14 kvinnene anmeldte mannen først etter mange år, etter at politiet startet etterforskning. Den yngste kvinnen var 16 år da voldtekten skal ha skjedd.

BASKETMILJØ

Flere av de fornærmede i saken var knyttet til basketballklubben som 35-åringen var trener for, og retten har funnet ham skyldig i å ha utnyttet sin stilling som trener.

Treneren har også jobbet i skolefritidsordningen, som gymmlærer på en videregående skole og i en barnehage. Baskettreneren har vedgått at han kan ha opptrådt ufint mot kvinnene, men har avvist at det på noe tidspunkt har dreid seg om voldtekt.

«FORBRYTERS FORSETT»

Dette har retten ikke funnet å kunne feste noen lit til, og i dommen heter det blant annet at «tiltalte har bedrevet noe som bør kunne karakteriseres som en voldtektsatferd mer eller mindre systematisk over en periode på om lag sju år».

Retten mener at dette viser «et sterkt forbrytersk forsett» og mener at han har vært «bevisst og utspekulerert» i måten han har utført voldtektene på. (NTB)